Kısa ve uzun hayat derken, kısa zaman diliminde, başarı ve başarısızlıklarla dolu, ama zorlanan sınırların mutlaka yoklanması ve denenmesi gerektiği açısından ele alınırsa, ölümü sonrası yaşayan CHE'yi, uzun hayat veya uzayacak hayat olarak algılarız.

Yazar Engin Erkiner'in de aynı düşünce ile bu başlıkta topladığına inanıyorum

TDAS yayınları olarak çıkan kitap okunurken, demini almış şarap tadında bir zevk veriyor.

Türkiye devrimci hareketinin geçmişini bilenler bu tadı daha iyi alacaklarından şüphem yoktur. Bu anlamda, SSCB de, Avrupa'da, Orta-Doğu'da ve Latin Amerika'da gelişen olaylar ve devrimci kalkışmalar, bu kitapta daha açık ve net masa üstüne serilmiştir.

Bunu iddia etmiyorum, elbette birçok yayın yapıldı, Filmler, belgeler hazırlandı. Kitapta CHE'nin olumlu ve olumsuzlarını bir araya toplamada, bu kadar başarılı olunması uzun süreli çalışma olmasından ve çok düşünme zamanının bulunmasından kaynaklandığına inanıyorum.

Çok geniş detaydan ziyade püf noktalarının belgelenerek konması, okuyanı, heyecanla kitabı bitirmeye sürüklüyor.

CHE, yeni insanı savunur ve bunun içini; " Komünist ahlak olmadan, ekonomik sosyalizm beni ilgilendirmiyor" demesindeki, toplumsal bilincin, toplumun hak ve hukukunun bireyde davranış sürekliliğine ve kamuyu önde tutmasına, özgür ve gönüllülük temeline dayanan, ben yerine biz diyebilen ahlaki anlayışı anlatıyordu.

Yeni insan, onun için; kalıpçı olmayan, sürekli okuyan ve araştıran, kendini yenileyerek aşmasını bilen, her koşulda toplumun dinamizmini harekete geçiren demekti.

Dünyanın neresinde olursa olsun, sorunlar bireyinde sorunu olması gerektiğini, diyalektik bağlantı gereği, direkt olarak kolektif anlayış açısından çözüme kavuşturmalıydı. Girişim yapılmalı ve savaşım verilmeliydi.

CHE ana hatlarıyla, üretim araçlarının özel mülkiyetinin kaldırılması, yeni üretim ilişkileri, tekniğin gelişmesi ve üretimin artırılması, yeni insanın oluşumuna ekonomik ve politik ve ahlaki perspektiften bakıyordu.

Kendi perspektifindeki, üretici insan; gönüllü çalışma ve üretimin artırılması doğrultusundaki kişisel olarak fabrika ve atölyelerde ve de şeker kamışı plantajlarında, çalışan emekçi ile yan yana bir fiil faaliyet göstermesi diğer emekçiler üzerinde, çok olumlu etki bırakıyordu.

Zamanla Küba'da bu gelenek haline geldi ülke ekonomisine çok faydası dokundu.

CHE, Enternasyonalizmini burada yazmayacağım. Zaten kitapta yeteri kadar var.

Sovyetler birliğindeki sıkıntıları o dönemde eleştiren ve nedenlerini ortaya koyan CHE, yirmi otuz yıl sonra, söylediklerinin pratikte tasdiki, onun gerçekten iyi bir komünist olduğu kadar iyi bir ekonomik politik bilinçte olduğunun kanıtıdır.

Politik ve askeri liderliği ise zaten onun karakteridir. Komünist partilerinin "devrim koşulu" yoktur demesine rağmen, Afrika ve Latin Amerika deneyleri olumsuz olmasına rağmen denenmesi gerekendi. Davranış birliği onun politik ve askeri birliği anlayışından kaynaklanıyordu. Tespit yap ve hareket et. Dünya ezilen halk gerilla hareketleri bu anlamda CHE'yi öncü kabul etmişlerdir.

Latin Amerika'da ise, İsa'ya benzetenler çoğunluktadır. Onun yeryüzüne yeniden gelişi olarak değerlendirirler. Uzun saçları ve sakalı şekil olarak benziyor diyenler bile vardır.

Ben onun savaşkan, direngen kişiliğini ve yeni insan anlayışını, zulme direnen, ve bu uğurda ölen ehlibeyt evladı Hz. Hüseyin'e de ve babası, arif insanı savunan, Hz. Ali'nin kişiliğine de yakın olduğunu söyleyebilirim.

Daha çok benzetme yapılabilir, ancak CHE, çok yönlü vasıfları üzerinde bulunduran insandı.

Türkiye'de ilahiyatçı Yaşar Nuri Öztürk bile CHE'ye atfen kitap yazmıştır. Onun inançlılığını çok yönüyle vurgulamıştır.

Ölümden korkmayan, "ölüm nereden ve ne şekilde gelirse gelsin, hoş geldi safa geldi" deyimi de, düşünce ve uygulamanın birliğine, sonunda ölüm de olsa, önem verdiğindendir.

Kitapta bu yazdıklarımın daha geniş açılımlarını bulacaksınız, iyi okumalar.